

Nr 34.

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning med förslag till vissa ändringar i reglementet för riksgäldskontoret.

I skrivelse till bankoutskottet den 1 april 1954 har *fullmäktige i riksgäldskontoret* framlagt förslag till ändrad lydelse i vissa delar av gällande reglemente för riksgäldskontoret.

Till stöd för ändringsförslagen har fullmäktige anfört följande.

Enligt § 12 reglementet för riksgäldskontoret skola fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendens beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

Erfarenheten har visat, att behov av en fullmäktigesammankomst i veckan icke föreligger under hela året. Särskilt under påsk- och julveckorna men även under sommarmånaderna kan det förekomma, att ärendena på föredragningslistan äro av sådan beskaffenhet, att med deras avgörande skulle utan olägenhet kunna anstå en kortare tid. I här avsedda fall torde sammankomsterna kunna hållas med längre mellanrum än för närvarande. Den nu stadgade skyldigheten för fullmäktige att sammanträda varje vecka synes därför enligt fullmäktiges mening böra jämkas därhän, att fullmäktiges sammankomster skola hållas en gång varannan vecka eller oftare, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra. Fullmäktige bli då i tillfälle att inom angivna gräns bestämma sina sammankomster efter föreliggande förhållanden. Sålunda torde under allra största delen av året sammankomster komma att såsom hittills hållas minst en gång i veckan, medan under veckor, som delvis upptagas av helger, och under högsommaren, då emissionsverksamheten i allmänhet ligger nere, sammankomster kunna hållas med något längre mellanrum, dock minst en gång varannan vecka. Sammankomsterna böra hållas å tid, som av fullmäktige bestämmes. Någon särskild föreskrift härom torde ej vara erforderlig.

På grund av det anförda få fullmäktige föreslå, att § 12 reglementet för riksgäldskontoret må erhålla följande ändrade lydelse:

»Fullmäktige sammanträda en gång varannan vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.»

I skrivelse till bankoutskottet den 4 mars 1954 ha fullmäktige i riksbanken bl. a. hemställt om sådan ändring av § 16 mom. 7 bankoreglementet, att bankofullmäktig skall för resa, som han för fullgörande av fullmäktiguppdraget eller eljest företoge från hemorten eller ort, där han vistas för fullgörande av offentligt uppdrag, samt för återresa äga åtnjuta resekostnadsersättning och, med nedan nämnt undantag, traktamente ävensom ersättning i övrigt enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet eller, när fråga är om utrikes

resa, utlandsresereglementet, därvid fullmäktig skall hänföras till rese- och traktamentsklass I A. Fullmäktig skall dock vara berättigad till ersättning för resa med flygplan eller med egen bil, även om detta ej följer av bestämmelserna i dessa reglementen. För beivrande av sammanträde i Stockholm med fullmäktige, direktionen eller industristyrelsen eller för annan förrättning eller annat uppdrag därstädes för riksbankens räkning skall traktamente icke utgå till deputeraden, och under tid, då riksdagen håller session, icke heller till annan fullmäktig, som är ledamot av riksdagen.

Dessa bestämmelser föreslås av bankofullmäktige skola äga tillämpning jämväl å suppleant, vilken inkallats för deltagande i sammanträde som ovan avses eller eljest fullgör uppdrag för riksbanken.

Enligt riksgäldsfullmäktiges uppfattning bör, därest bankofullmäktiges förslag vinner riksdagens bifall, motsvarande föreskrifter gälla för fullmäktige i riksgäldskontoret. I anslutning härtill framläggas i det följande förslag till härav betingade ändringar i § 22 riksgäldskontorets reglemente, vilken paragraf innefattar regler för resekostnadsersättning och traktamente till riksgäldsfullmäktig. Fullmäktige anse icke påkallat att i detta sammanhang ifrågasätta någon ändring av de i § 23 reglementet meddelade bestämmelserna om ersättning i förekommande fall till suppleant för fullmäktig, vilka bestämmelser utformats i nära anslutning till reglerna för ersättning till ledamot av kyrkomöte.

I § 50 i riksgäldskontorets reglemente finnas intagna bestämmelser om lokalupplåtelser i riksdagshuset. Enligt dessa bestämmelser må under de tider, då riksdagssession ej pågår, lediga lokaler i riksdagshuset av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnande av statliga kommittéer etc. Till en början må framhållas, att där så kunnat ske utan olägenhet för riksdagsarbetet, lediga lokaler i riksdagshuset även under riksdagstid ansetts kunna tillfälligt upplåtas. Paragrafen torde böra omformuleras i överensstämmelse härmed. Vidare har ifrågavarande stadgande av fullmäktige tolkats så, att det icke utesluter upptagande av hyresersättning i fall, där skäl härför förelegat. Fullmäktige ha sålunda fastställt en särskild hyrestariff, upptagande olika hyresbelopp för de skilda ifrågakommande lokalerna. Det torde med anledning härav vara lämpligt, att ordet »hyresfritt» får utgå. I stället föreslås fullmäktige skola erhålla bemyndigande att medgiva lokalupplåtelse på villkor, som fullmäktige äga fastställa. Med denna formulering vinnas även, att paragraftexten kan väsentligen förkortas och förenklas.

§ 56 reglementet innehåller vissa föreskrifter, som fullmäktige hava att iakttaga i avseende å förvaltningen av statslån till enskilda järnvägsbolag. Då samtliga här avsedda lån sedan ett antal år tillbaka blivit slutligt reglerade, synas de under § 56 meddelade föreskrifterna kunna utgå ur reglementet.

Med bifall till bankoutskottets utlåtande nr 34/1953 har riksdagen beslutat att från och med 1954 års riksdag särskilda debattprotokoll skola utgivas genom fullmäktiges i riksgäldskontoret försorg i huvudsaklig överensstämmelse med dittillsvarande riktlinjer. I sin till utskottet avlätna skrivelse i ärendet framhöllo fullmäktige, att i reglementet för riksgäldskontoret borde införas en bestämmelse om utgivningen av ifrågavarande protokoll. Förslag härutinnan skulle senare underställas utskottet.

I anslutning härtill få fullmäktige nu föreslå, att i reglementet införes en bestämmelse om att genom fullmäktiges försorg särskilda debattprotokoll skola utgivas i enlighet med av riksdagen fastställda grunder. Lämpligast synes vara, att bestämmelsen intages under § 56 i stället för de där nu givna föreskrifterna om statslån till enskilda järnvägsbolag.

I enlighet med den av 1953 års riksdag antagna nya förordningen om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar (bankoutskot-

tets utl. nr 3) bör i § 57 punkten 4 göras det tillägget, att den ledamot, som fullmäktige skola utse i styrelsen för Svenska bostadskreditkassan, skall vara vice ordförande. Samtidigt torde bestämmelserna i förevarande punkt i reglementet lämpligen böra uppflyttas omedelbart efter bestämmelserna i punkt 2 om utseende av en styrelseledamot m. m. i stadshypotekskassan. Nuvarande punkterna 3 och 4 böra alltså byta plats inbördes.

I de Kungl. Maj:t underlydande verken tillsätts byråchefer med lön enligt löneplan nr 1 av Kungl. Maj:t utan ansökan efter anmälan av verksamchefen och i riksbanken förordnas bankokommissarierna, som äro placerade å löneplan nr 2 (Cp 13), av bankofullmäktige utan ansökan. Någon rätt att anföra besvär föreligger varken i det ena eller det andra fallet. I riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå tillsätts samtliga ordinarie tjänster av fullmäktige efter ansökan, sedan tjänsterna i särskild ordning kungjorts lediga. Över fullmäktiges beslut kan besvär anföras hos bankoutskottet.

Det sätt, på vilket byråcheferna i riksgäldskontoret (riksgäldskommissarierna och riksgäldssekreteraren) och byråchefen å riksdagens ekonomibyrå, vilka äro placerade å löneplan nr 1 i lönegraden Ca 37, för närvarande tillsättas, skiljer sig sålunda från vad som tillämpas inom riksbanken och den centrala statsförvaltningen. Anledning torde saknas att låta riksgäldskontoret i detta avseende intaga en särställning gentemot statsförvaltningen i övrigt. Då det här rör sig om — fränsett riksgäldsdirektören — verkets högsta tjänstemän, vilka intaga en särskild förtroendeställning gentemot fullmäktige, måste det ur verkets synpunkt anses ändamålsenligt, att fullmäktige äga befogenhet att slutgiltigt pröva och avgöra tjänstetillsättningsarna. Dessa tjänster synas därför böra tillsättas av fullmäktige efter anmälan av riksgäldsdirektören utan det ansökningsförfarande, som fortfarande skulle tillämpas för övriga tjänster inom verken. Någon besvärsrätt skulle således icke förekomma.

Riksgäldsdirektören har i en promemoria av den 24 mars 1954 framlagt förslag angående ändring i formen för tillsättande av byråchefstjänsterna i riksgäldskotnoret och riksdagens ekonomibyrå, vilket förslag i princip godkändes av fullmäktige vid sammankomsten den 25 mars 1954. Ärendet bordlades av fullmäktige för att bereda Riksgäldstjänstemännens förening tillfälle att taga del av detsamma samt eventuellt begära förhandling. Av föreningen begärd förhandling ägde rum sistnämnda dag. Protokoll från förhandlingen bifogas.¹

Fullmäktige ha lagit del av protokollet från förhandlingen och ansluta sig till av fullmäktiges representanter intagen ståndpunkt. På grund av vad ovan anförts få fullmäktige därför föreslå, att med den jämkning, som framkommit vid förhandlingen §§ 61 och 62 må erhålla den ändrade lydelse, som föreslagits av riksgäldsdirektören.

De av fullmäktige förordade ändringarna i riksgäldskontorets reglemente äro återgivna i *Bilaga* till detta betänkande.

Utskottet. Fullmäktige i riksgäldskontoret har i förevarande framställning framlagt förslag till ändringar av §§ 12, 22, 50, 56, 57, 61 och 62 reglementet för riksgäldskontoret. Den i § 12 reglementet stadgade skyldigheten för fullmäktige att sammanträda en gång varje vecka föreslås ersatt med en föreskrift, att fullmäktige skall sammanträda en gång varannan vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång så fordrar. Änd-

¹ Här ej intaget.

ringen av § 50, som innefattar bestämmelse rörande upplåtande av lediga lokaler i riksdagshuset, innebär en omformulering till närmare överensstämmelse med numera tillämpade regler för dylika upplåtelser. I § 56 införes fullmäktiges uppdrag att utgiva särskilda debattprotokoll i stället för nuvarande, ej längre aktuella bestämmelser om fullmäktiges befattning med statslån till enskilda järnvägsbolag. Ändringen i § 57 innebär en komplettering av föreskriften om att fullmäktige skall utse en ledamot i styrelsen för Svenska bostadskreditkassan med en bestämmelse om att denne ledamot skall vara vice ordförande i styrelsen. Ändringsförslagen i fråga om §§ 61 och 62 avser att för riksgäldskontoret och i riksdagens ekonomibyrå införa samma form för tillsättning av byråchefer som tillämpas inom den centrala statsförvaltningen. Utskottet har icke haft erinran mot ändringsförslagen beträffande §§ 12, 50, 56, 57, 61 och 62 i reglementet.

Fullmäktiges förslag innebär i fråga om § 22 reglementet att föreskrifterna om resekostnadsersättning och traktamente för fullmäktig revideras i överensstämmelse med ett av bankofullmäktige i skrivelse till utskottet den 4 mars 1954 framlagt förslag om ändring av § 16 mom. 7 bankoreglementet. Utskottet har i utlåtande (nr 33) i anledning av nämnda framställning från bankofullmäktige föreslagit att det av fullmäktige framlagda författningsförslaget i denna del ändras vad gäller föreskrifterna om rätt för fullmäktig att företaga tjänsteresa med eget motorfordon eller med flygplan. Motsvarande ändring bör vidtagas i det av fullmäktige i riksgäldskontoret framlagda författningsförslaget. I likhet med fullmäktige i riksbanken torde riksgäldsfullmäktige få anses äga förordna, att resekostnadsersättning skall utgå för färd med eget motorfordon eller med flygplan även i fall, då förrättningsmannen icke enligt bestämmelserna i § 4 första stycket allmänna rese-reglementet eller 4 § tredje stycket utlandsresereglementet är berättigad till ersättning härför.

Författningsändringarna synes böra träda i kraft den 1 juni 1954.

Äberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande förslag, må godkänna i *Bilaga* intagna förslag till ändringar i reglementet för riksgäldskontoret med den ändringen att § 22 erhåller följande lydelse:

§ 22.

Fullmäktig äger att för resa, som han för *fullgörande av fullmäktiguppdraget eller eljest för riksgäldskontorets räkning* företager från hemorten eller ort, där han vistas för fullgörande av offentligt uppdrag, samt för återresa åtnjuta resekostnadsersättning och, *med det undantag som i andra stycket sägs, traktamente ävensom ersättning i övrigt enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet eller när fråga är om utrikes resa, utlandsresereglementet, därvid fullmäktig skall hänföras till rese- och traktamentsklass 1 A.*

För bevistande av sammankomst i Stockholm med fullmäktige eller för annan förrättning eller annat uppdrag därstädes för riksgäldskontorets räkning skall under tid, då riksdagen håller session, traktamente icke utgå till fullmäktig, som är ledamot av riksdagen.

Stockholm den 11 maj 1954.

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, De Geer, Mogård, Boo, Wehtje, Eliasson och Strandler;

från andra kammaren: herrar Severin i Stockholm, Dickson*, Persson i Norrby, Johansson i Kalmar*, Carlsson i Tibro, Malmberg i Stockholm* och Löfgren.

* Ej närvarande vid justeringen.

Bilaga.

Förslag till ändringar i reglementet för riksgäldskontoret

Nuvarande lydelse:

§ 12.

Fullmäktige sammanträda en gång i varje vecka å tid, som av dem bestämmes. Därjämte böra, då ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra, särskilda sammankomster hållas å tid, som ordföranden bestämmer. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 22.

Fullmäktige äger att för resa, som han för deltagande i sammankomst av fullmäktige eller sammanträde med arbetsutskottet företager från hemorten eller ort, där han vistas för fullgörande av offentligt uppdrag, samt för återresa åtnjuta resekostnadsersättning enligt reseklass I i allmänna resereglementet. Äger fullmäktige i egenskap av ledamot av riksdagen rätt till fri resa å statlig eller enskild järnväg, skall vid ersättningens beräkning avdrag ske med belopp, varmed resekostnaden i följd härav minskas.

Vid resa inom riket för förrättning i riksgäldskontorets ärenden i andra fall än i första stycket avses äger fullmäktig uppbära, förutom i nämnda stycke angiven resekostnadsersättning, traktamentsersättning enligt traktamentsklass A i allmänna resereglementet. Vid resa utom riket utgår resekostnads- och traktamentsersättning enligt grunder, som fullmäktige bestämma.

§ 50.

Under de tider, då riksdagssession ej pågår, må lediga lokaler inom riksdagens hus av fullmäktige hyresfritt upplåtas för tillfälligt begagnan-

Föreslagen lydelse:

§ 12.

Fullmäktige sammanträda en gång varannan vecka eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oavbrutna gång sådant fordra. Vid varje sammankomst skall protokoll föras.

§ 22.

Fullmäktige äger att för resa, som han för fullgörande av fullmäktiguppdraget eller eljest för riksgäldskontorets räkning företager från hemorten eller ort, där han vistas för fullgörande av offentligt uppdrag, samt för återresa åtnjuta resekostnadsersättning och, med det undantag som i andra stycket sägs, traktamente ävensom ersättning i övrigt enligt bestämmelserna i allmänna resereglementet eller när fråga är om utrikes resa, utlandsresereglementet, därvid fullmäktig skall hänföras till rese- och traktamentsklass I A. Fullmäktig är dock berättigad till ersättning för resa med flygplan eller med egen bil, även om detta ej följer av bestämmelserna i dessa reglementen.

För bevisande av sammankomst i Stockholm med fullmäktige eller för annan förrättning eller annat uppdrag därstädes för riksgäldskontorets räkning skall under tid, då riksdagen håller session, traktamente icke utgå till fullmäktig, som är ledamot av riksdagen.

§ 50.

Lediga lokaler inom riksdagshuset må på villkor, som fullmäktige äga föreskriva, upplåtas för tillfälligt begagnande av statliga kommittéer och

Nuvarande lydelse:

de ej allenast av de kommittéer och revisioner, som kunna varda av Kungl. Maj:t eller enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande sammankallade och för vilkas sammanträden erforderliga lokaler inom kronans hus här i huvudstaden icke finnas att tillgå, utan även av ämbetsmyndigheter, som antingen av särskild anledning icke kunna för någon tid begagna åt dem anvisade ämbetsrum eller också sakna egen lokal, ävensom för andra, allmänt gagn avseende ändamål. Fullmäktige äga vid varje sådan upplåtelse föreskriva de villkor, som fullmäktige för de upplåtna rummens samt möblernas och inventariernas noggranna och omsorgsfulla vårdande finna nödvändiga. Dylik upplåtelse bör alltid upphöra så tidigt före riksdagens sammankomst, att rummen och inventarierna därförinnan kunna vara försatta i ordnat och fullständigt skick samt, om så erfordras, reparerade.

§ 56.

Det åligger fullmäktige — — — med statslån understött järnvägsbols inkomster — — — fortsatta likviderande. (Utgår.)

§ 57.

4. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska bostadskreditkassan utse en ledamot samt suppleant för honom. Fullmäktige skola — — — kassans räkenskaper.

3. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska skeppshypotekskassan — — — kassans räkenskaper.

§ 61.

1. Innan ordinarie tjänst med lön enligt löneplan nr 1 tillsättes, skall tjänsten till ansökan kungöras ledig genom anslag inom riksgäldskontoret samt dessutom, beträffande tjänst i någon av lönegraderna Ca 20—37, genom tillkännagivande i Post- och inrikes tidningar. Ansökningstiden

Föreslagen lydelse:

utredningar samt kongresser även som för liknande, allmänt gagn avseende ändamål.

§ 56.

Genom fullmäktiges i riksgäldskontorets försorg skola särskilda debattprotokoll utgivas i enlighet med av riksdagen fastställda grunder.

§ 57.

3. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska bostadskreditkassan utse dels en ledamot, vilken skall vara vice ordförande, dels ock en suppleant för vice ordföranden. Fullmäktige skola — — — kassans räkenskaper.

4. Fullmäktige skola i styrelsen för Svenska skeppshypotekskassan — — — kassans räkenskaper.

§ 61.

1. Ordinarie tjänster i riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå tillsättas av fullmäktige, tjänst i lönegraden Ca 37 efter anmälan av riksgäldsdirektören och annan tjänst med lön enligt löneplan nr 1 sedan densamma kungjorts till ansökan ledig.

Nuvarande lydelse:

må ej understiga fjorton dagar. Kungörelse skall såvitt möjligt avse tjänst i viss lönegrad.

2. Anmäler sig icke någon lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

3. Pröva fullmäktige ledighbliven tjänst kunna umbäras, äga fullmäktige låta med tillsättning därav anstå ävensom, därest fullmäktige anse tjänst lämpligen kunna ersättas med tjänst i lägre lönegrad, förordna om tillsättande av sådan tjänst.

§ 62.

1. Till ledig tjänst skall den sökande utses, som är för tjänsten mest lämplig och skicklig.

2. För ordinarie tjänsteman med lön enligt löneplan nr 1 utfärdas konstitutiorial.

Ordinarie tjänsteman med lön i någon av lönegraderna Cp 1—19 förordnas för högst tre år i sänder.

Föreslagen lydelse:

2. Kungörelse om ledig tjänst skall ske genom anslag inom riksgäldskontoret och riksdagens ekonomibyrå samt dessutom, beträffande tjänst i någon av lönegraderna Ca 20—36, genom tillkännagivande i Post- och inrikes tidningar. Ansökningstiden må ej understiga fjorton dagar. Kungörelsen skall såvitt möjligt avse tjänst i viss lönegrad.

Till ledig tjänst skall den sökande utses, som är för tjänsten mest lämplig och skicklig.

Anmäler sig — — — ansökningstid utsättas.

3. Pröva fullmäktige — — — sådan tjänst.

§ 62.

(Bestämmelsen överförd till § 61 mom. 2 andra stycket.)

För ordinarie — — — utfärdas konstitutiorial.

Ordinarie tjänsteman — — — i sänder.